

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ
ХМЕЛЬНИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЦЕНТР ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ
У СПІВПРАЦІ З
КАФЕДРОЮ ЮНЕСКО НАПН УКРАЇНИ
«НЕПЕРЕРВНА ПРОФЕСІЙНА ОСВІТА ХХІ СТОЛІТТЯ»

ІНСТИТУТ
педагогічної освіти
і освіти дорослих
НАПН України

РОЗВИТОК ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ У КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛІЗАЦІЙНИХ ТА ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

**МАТЕРІАЛИ
VII Міжнародного науково-методологічного
семінару**

17 травня 2018 | Київ – Хмельницький

Рекомендовано до друку ухвалою вченої ради
Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України
(протокол № 4 від 23 квітня 2018 р.)

Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів: матеріали тез доп. VII міжнар. наук.-методол. семінару (17 трав. 2018 р.) / Ін-т педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України; Хмельницький національний ун-т ; за заг. ред Н. М. Авшенюк, Н. М. Бідюк. – Київ - Хмельницький: Термінова поліграфія, 2018. – 167 с.

Рецензенти:

Сбруєва А.А. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри педагогіки Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка

Сотська Г.І. – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, заступник директора з науково-експериментальної роботи Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, завідувач кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» НАПН України

Редакційна колегія:

Авшенюк Н.М. – доктор педагогічних наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, заступник завідувача кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» НАПН України

Бідюк Н.М. – доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри практики іноземної мови та методики викладання Хмельницького національного університету

Третько В.В. – доктор педагогічних наук, професор, декан факультету міжнародних відносин Хмельницького національного університету

Дорофєва О.М. – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри практики іноземної мови та методики викладання Хмельницького національного університету

Котун К.В. – кандидат педагогічних наук, старший науковий співробітник відділу зарубіжних систем педагогічної освіти і освіти дорослих Інституту педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, член кафедри ЮНЕСКО «Неперервна професійна освіта XXI століття» НАПН України

У збірнику представлено тези доповідей учасників VII Міжнародного науково-методологічного семінару «Розвиток порівняльної професійної педагогіки у контексті глобалізаційних та інтеграційних процесів» організованого з метою сприяння розвитку порівняльної професійної педагогіки як наукової галузі та навчальної дисципліни в Україні.

Учасниками семінару обговорено проблеми становлення порівняльної професійної педагогіки як наукової галузі та навчальної дисципліни в Україні й зарубіжжі; окреслено глобалізаційні виміри розвитку професійної освіти, педагогічної освіти і освіти дорослих у зарубіжних країнах; охарактеризовано тенденції професійного розвитку фахівців у світовому освітньому просторі; обґрунтовано сучасні педагогічні інновації в освітніх системах різних країн; висвітлено запровадження прогресивних ідей зарубіжного досвіду щодо методики навчання іноземної мови у контексті становлення та розвитку нової української школи.

Видання розраховане на науковців, педагогів, викладачів, здобувачів ступеня доктора філософії і доктора наук, студентів, а також управлінців і розробників освітньої політики в Україні.

Матеріали тез подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів несуть відповідальність за наведені факти, цитати, посилання на джерела та інші відомості.

© Хмельницький національний університет, 2018

© Інститут педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України, 2018

ЗМІСТ**РОЗДІЛ 1****СТАНОВЛЕННЯ ПОРІВНЯЛЬНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІКИ ЯК НАУКОВОЇ ГАЛУЗІ ТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В УКРАЇНІ Й ЗАРУБІЖЖІ**

Локшина Олена

ДО ПИТАННЯ ПРО ВИКОРИСТАННЯ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ: ГЕНЕЗА МЕТОДОЛОГІЧНИХ ПІДХОДІВ..... 8

РОЗДІЛ 2**ГЛОБАЛІЗАЦІЙНІ ВИМІРИ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ, ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ І ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У ЗАРУБІЖНИХ КРАЇНАХ**

Komochkova Olga

FORMS, METHODS AND TECHNOLOGIES FOR ORGANIZING EDUCATIONAL ACTIVITIES OF LINGUISTICS STUDENTS IN UK..... 10

Korol Liliya

PECULIARITIES OF OBTAINING MASTER'S DEGREE IN GREAT BRITAIN..... 12

Nahorna Olha

DISSERTATION AS AN ASSESSMENT METHOD AT MASTER PROGRAMMES IN INTERNATIONAL ARBITRATION AND ALTERNATIVE DISPUTE RESOLUTION..... 15

Oleskova Halyna

PROFESSIONAL PEDAGOGY FOR NURSING TRAINING IN GERMANY.... 16

Брайко Богдан

ВИМОГИ ДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ..... 19

Гришко Вікторія

НАВЧАННЯ ЛЮДЕЙ ТРЕТЬОГО ВІКУ ЯК СКЛАДОВА ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ..... 21

Гулько Любов

КОНЦЕПТ «ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА» У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ МАГІСТРІВ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ТА ПРИКЛАДНОЇ ЛІНГВІСТИКИ В УКРАЇНІ ТА КИТАЇ..... 24

Кобюк Юлія

ПРИНЦИПИ ЕФЕКТИВНОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ В УНІВЕРСИТЕТАХ АВСТРАЛІЇ..... 27

Котун Кирил

МЕРЕЖА ЛІБЕРАЛЬНИХ ЦЕНТРІВ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У ФІНЛЯНДІЇ... 30

Лук'янова Лариса ЗАПРОВАДЖЕННЯ ПРОГРЕСИВНИХ ІДЕЙ ЗАРУБІЖНОГО ДОСВІДУ У РОЗРОБЦІ ЗАКОНОДАВЧОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ В УКРАЇНІ.....	32
Мазур Юлія ПРОФЕСІЙНА ПЕДАГОГІЧНА ПІДГОТОВКА ВЧИТЕЛІВ ГУМАНІТАРНОГО ПРОФІЛЮ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.....	35
Захарасевич Наталія ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ ДИТИНИ ДО ШКОЛИ В УКРАЇНІ ТА КРАЇНАХ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ.....	38
Марусинець Маріанна РЕАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ АВСТРІЇ «ЗАКОНУ ПРО ЗАОХОЧЕННЯ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ».....	40
Левко Мар'яна ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ СИСТЕМИ ПОЛІТИЧНОЇ ОСВІТИ МАЙБУТНІХ ОФІЦЕРІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ, ДАНІЇ ТА США.....	44
Міхо Олена СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ТУРИСТИЧНОЇ ОСВІТИ.....	47
Наконечна Альона САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ У СИСТЕМІ ПІДГОТОВКИ ПЕРЕКЛАДАЧІВ У США.....	50
Огієнко Олена ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ВИЩОЇ ОСВІТИ: ДОСВІД США І ФІНЛЯНДІЇ.....	52
Охрей Вікторія ОСОБЛИВОСТІ СИСТЕМИ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ФАРМАЦЕВТІВ У КАНАДІ.....	54
Постригач Надія СТРУКТУРА ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ У ГРЕЦЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ.....	57
Рахімова Ольга ПРОБЛЕМА ПОЛІКУЛЬТУРНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ У ПЕДАГОГІЧНІЙ НАУЦІ І ПРАКТИЦІ НІМЕЧЧИНИ.....	60
Романюк Оксана ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ В НІДЕРЛАНДАХ.....	63
Самко Алла СТАНДАРТИЗАЦІЯ ШКІЛЬНОЇ ФІЗИЧНОЇ ОСВІТИ: ВІТЧИЗНЯНИЙ І ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД.....	66
Теренко Олена ФУНКЦІЇ АНДРАГОГІЧНОГО ПЕРСОНАЛУ.....	69
Товканець Ганна СТРАТЕГІЧНІ ПРІОРИТЕТИ РОЗВИТКУ ОСВІТИ В ЧЕСЬКІЙ РЕСПУБЛІЦІ.....	70

Товканець Оксана СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ЯК ПРІОРИТЕТ ОСВІТНЬОЇ ПОЛІТИКИ В ЄВРОПЕЙСЬКИХ КРАЇНАХ.....	72
Фалик Галина ПРОФЕСІЙНА ПІДГОТОВКА ФІЗІОТЕРАПЕВТІВ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ.....	74
Фурсенко Тетяна ПОРІВНЯЛЬНИЙ АНАЛІЗ ОСОБЛИВОСТЕЙ ЗДІЙСНЕННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ АКТУАРІВ У КАНАДІ ТА УКРАЇНІ.....	76
Чистякова Ірина СУЧАСНІ МОДЕЛІ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ КРАЇН ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ... ..	79
Шевченко Аліна ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ МАГІСТРІВ ПУБЛІЧНОГО АДМІНІСТРУВАННЯ В УНІВЕРСИТЕТАХ США.....	81

РОЗДІЛ 3 ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ У СВІТОВОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ

Авшенюк Наталія КОРПОРАТИВНА ОСВІТА ДОРΟΣЛИХ В АВСТРАЛІЇ.....	85
Bidyuk Natalya LANGUAGE SCHOOLS GALLERY IN CANADA.....	88
Сиско Наталія ПРОФЕСІЙНИЙ РОЗВИТОК ВИКЛАДАЧІВ: ДОСВІД КИТАЮ.....	91
Третько Віталій ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ФАХІВЦІВ З МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН В УМОВАХ РОЗВИТКУ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В ОСВІТІ.....	94
Шпарик Оксана ТЕНДЕНЦІЇ ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ ВЧИТЕЛІВ У КИТАЇ.....	97

РОЗДІЛ 4 СУЧАСНІ ПЕДАГОГІЧНІ ІННОВАЦІЇ В ОСВІТНІХ СИСТЕМАХ РІЗНИХ КРАЇН

Chernyakova Zhanna INNOVATIVE MODES OF LEARNING AND TEACHING IN HIGHER EDUCATION.....	101
Komochkova Oksana PROMOTING EDUCATIONAL INCLUSION: THE UK EXPERIENCE.....	103
Mahdach Zoryana AN OVERVIEW OF CONTEMPORARY ALTERNATIVE EDUCATION IN CANADA.....	106
Бідюк Дмитро ЄВРОПЕЙСЬКІ ІМПЕРАТИВИ ХОРЕОГРАФІЧНОЇ ОСВІТИ.....	108

Марусинець Маріанна
Інститут педагогічної освіти і
освіти дорослих НАПН України
м.Київ, Україна

РЕАЛІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНИМИ ЗАКЛАДАМИ АВСТРІЇ «ЗАКОНУ ПРО ЗАОХОЧЕННЯ ОСВІТИ ДОРΟΣЛИХ»

Ключові слова: народні вузи, Австрійська асоціація економіки, Асоціація освіти дорослих для австрійських профспілок, неурядові організації, Австрія.

Освітня політика Австрії стосується не тільки можливостей працевлаштування, а забезпечення тези «Освіта - це більше», як інструмент особистого розвитку шляхом підтримки людей з функціональними знаннями, навичками, цінностями, компетентністю, художньо-естетичною освітою. Для послуг навчання упродовж життя в Австрії створено чимало освітніх навчальних закладів. Охарактеризуємо їх за напрямом: «Неформальне навчання» [1].

Освітні заклади. Термін «заклад» (загальний термін «ВіМш^падо») використовують для позначення установ, які надають простір для різноманітних

освітніх заходів для дорослих. Рух «заклади» виник у Данії, який об'єднав црібних фермерів та збагатив їх розумінням культури та історії, щоб вони могли діяти політично. Деякі австрійські освітні заклади базуються саме на цій моделі Данії. У Австрії «заклади» - це будівлі, в яких різні неприбуткові організації можуть пропонувати свої освітні курси, що дає можливість охоплювати широкий ОПектр роботи [2].

Народні вузи (Volkshochschule, скорочено термін VHS), започатковані в Австрії з XIX століття. За походженням і змістом діяльності дотичні до інститутів скандинавських країн, які пропонують такі освітні послуги: різноманітні курси із різних сфер саморозвитку фахівців, що передбачають вивчення та вдосконалення іноземних і рідної мови; неформальні курси з мистецтва та музики, політики та інформаційних і комп'ютерних технологій, та тих, які задовольняють інтереси слухачів. Спонсорами народних вузів можуть бути: на федеральному рівні, муніципалітет та Трудова палата, проте більше половини їх доходів надходить від оплати, окремих слухачів. Народні вузи мають хорошу репутацію і добре відомі у своїх громадах.

Форум католицької освіти дорослих у Австрії (Forum Katholischer Etwachsenenbildung in Österreich). Як федеральна організація для навчання дорослих. Форум є однією з головних освітніх організацій Австрії. Задовольняє інтереси понад 60 організацій-членів у наданні освітніх послуг, забезпечує їх навчальними програмами і менторством. Представники форуму, в основному, працюють з допомогою волонтерів.

Австрійська асоціація економіки (Volkswirtschaftliche Gesellschaft Österreich (VGÖ)). Заснована більш ніж 50 років тому, займається розробленням інтеграційних програм, що зв'язують формальну освіту та світ бізнесу. Партнери та його регіональна мережа беруть участь на місцевому, національному та європейському рівнях для сприяння розвитку підприємств та задоволенням економічних потреб країни. Основна увага приділяється навчанню студентів і молодих людей, а також учнів, які зацікавлені взяти участь в розвитку суспільства.

Асоціація освіти дорослих для австрійських профспілок (Verband Österreichischer Gewerkschaftlicher Bildung (VÖGB) відповідає за навчання працівників - членів (робочих) дорадчих рад. Завдяки цьому вони отримують навички та знання, необхідні для роботи в межах своїх компаній. Це забезпечує підготовку та розвиток професіоналізму профспілок та співробітників. Представники асоціації пропонують семінари та заходи для представників компаній, які зосереджують увагу на важливих темах, таких як соціальна та економічна політика, засоби масової інформації, право, комунікації, мови, представництво робочої сили в радах, комп'ютерне застосування та питання мобільності робочої сили в Європейському Союзі. Спеціальні курси надаються таким цільовим групам: Європейські ради робітників, працівники охорони здоров'я та безпеки, представники наглядових рад, присяжні, члени молодіжних рад, представники сфери соціального страхування, освітніх та культурних установ, соціальні працівники і волонтери, які працюють із категорією осіб з особливими потребами і для жінок - управлінців.

Неурядові організації (Non-Governmental Organisations (NGOs)). Як і в більшості європейських країн, некомерційне навчання дорослих забезпечується різноманітними добровільними та неурядовими організаціями, релігійними, юридичними установами, які надають освітні послуги окремим групам населення (наприклад, жінкам, мистецьким організаціям тощо). У Австрії великі неприбуткові навчальні заклади для дорослих є членами організації під назвою Австрійська конференція навчальних закладів для дорослих, організація неурядових провайдерів освіти дорослих, яка охоплює Інститут професійної підготовки Робочої палати (Berufsförderungsinstitut Österreich, BFI), Інститут сприяння економіці Австрії Економічної палати, (Wirtschaftsförderungsinstitut WIFI), до якої належать усі роботодавці та інші «неформальні» провайдери.

Професійні навчальні заклади та заклади професійної підготовки розширюють можливості набуття професійних компетентностей, до них відносять:

Випробувальні курси або менеджерські (Werkmeisterschulen), які пропонують додаткову теоретичну освіту, пов'язану з роботою для людей, які пройшли початкове навчання в галузі промисловості та торгівлі. Менеджерські курси можна розглядати як одне з найбільших навчальних закладів у цьому секторі, яким можна скористатися лише після закінчення технікумів та професійно-технічних училищ та коледжів. Менеджерські курси здебільшого розраховані для навчання представників приватних установ, навчальних закладів роботодавців і забезпечення інститутами економічного розвитку та організаціями працівників інститутами професійної підготовки. Викладання здійснюється за національним навчальним планом.

Курси для майстрів (Meisterschulen) мають на меті покращення технічних знань студентів та підготовку їх до іспиту в магістратуру. Навчання для майстрів здійснюється в середніх технічних і професійно-технічних навчальних закладах триває два роки, без оплати. Після закінчення майбутні майстри складають випускний іспит і можуть самостійно працювати у таких сферах: живопис, скульптура, вироби з дерева, металу, кераміки та виробів із глини; фрезерування, оптометрія та оптика контактних лінз; та дизайн одягу та моди; інтер'єр.

Метою подальшої освіти для будівельників (Bauhandwerkerschulen) є забезпечення працевлаштування та підвищення кваліфікаційних стандартів працівників малих та середніх підприємств. Необхідно створити нові можливості для підвищення кваліфікаційних стандартів для сезонних працівників або розширити існуючі. Курси для будівельників пропонують подальше навчання каменярів та теслярів. Вони тривають три роки і знаходяться в інженерних коледжах.

Школи та коледжі для зайнятих (Schulen und Hochschulen für Berufstätige) надають дорослим людям можливість отримати свідоцтво про закінчення середньої школи чи спеціальної (для прикладу: технікум, професійно-технічне училище або коледж). Крім того, такий вид навчання дає змогу людям, які пройшли початкове професійне навчання, отримати високу кваліфікацію в середній технічній та професійній школі або через навчальні курси.

Університет прикладних наук (Fachhochschulen (FHS)) - відносно нова складова сектору формальної освіти (створена в 1994 році), що спрямована на розширення вищої освіти в більш професійно-орієнтованих формах в порівнянні з університетом. Основна функція університетів прикладних наук - надання освітніх послуг працюючим студентам. Для реалізації такої ідеї більшість університетів прикладних наук розробили програми для навчання студентів у вечірні години та дорослих працівників, з метою їхньої перепідготовки. Установи / такими програмами охоплюють одну третину студентів вечірньої форми. Як і в інших навчальних системах діють широкі програми, які тривають чотири роки і передбачають розроблення програм для діяльності із роботодавцями.

Університети класичні (Universitäten). Більшість університетів відіграють невелику роль у навчанні дорослих (хоча дорослі мають можливість навчатися). Лише нещодавно в Австрії почали визнавати потенціал безперервної освіти фахівців, з метою забезпечення актуальних знань у своїй галузі. Деякі університети починають надавати такі програми: магістерські для випускників; літні програми з медицини та охорони здоров'я; права засобів масової інформації; психології та психотерапії; філософії та інші галузей знань. Існує також асоціація центрів безперервної освіти університетів, Австрійських університетів безперервної освіти та Мережа розвитку персоналу, хоча в умовах реалій сьогодення формальна освіта складає незначну частину їх діяльності.

Онлайн-навчання (e-learning) - дистанційне навчання за окремими важливими винятками електронне не дуже розвинені в Австрії. Викладачі та студентські ради обирають програми дистанційного навчання у вечірніх та сільських школах. Крім того, існують пілотні проекти. Водночас, електронне навчання не набуло широкого використання.

ЛІТЕРАТУРА

1. BMUKK - Federal Ministry for Education, Arts and Culture, http://www.bmukic.gy.at/enfr/school/adult/Adult_Education
2. EAEA Country Report on Adult Education in Austria: Helsinki, 2011. https://eaea.org/wp-content/uploads/2018/01/austria_country-report-on-adult-education-in-austria.pdf